

Kemencesvidék

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLENSÉG.

(„KIS-CZELL és VIDEKE“.)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELL és VIDEKE“.)

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . 8 kor. | Negyedévre . . . . . 2 kor. —
Fél évre : . . . . . 4 „ | Folyó-évi ára — „ 20

Feliratlan szerkesztő:

Huss Gyula

Cselekmények, Ferenc József-utca 181. — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi rossai illető mindenemű küldemények.

szociális érdekekkel; ködd, szerda és csütörtökön.

Mérnökök a nagyiparban.

Írta: WARTHÁ VINCE.

Új és kiaknázatlan mizonyok várak hazánkban megmunkálásra a kémiai nagy ipar terén, melynek két igen fontos is

ipar. Mindkettő előállításánál nemcsak az anyag minősége, hanem a formának és hatásának szépsége, szóval az esztétikai szempont is döntő befolyással bír.

A kerámiai ipar alapanyaga a közönséges agyag, jobb minőségben porcellánföldnek, kaolinnak nevezett kristályos közetek emulásiából keletkezett anyag.

Hazánk bővelkedik az agyagfélék legjobb minőségű fajtaival és valóban már a legrégibb időben foglalkoztak magyar földön ezen anyag feldolgozásával, azért az jellemző magyar iparnak nevezhető. Az agyagból készült használati és dísz tárgyak általános és állandó használatának titka az agyagföldnek rendkívüli formahatóságában rejlik. Nem ismerünk anyagot, melyből oly könnyű szerrel tetszőleges alakot formálhatnánk, mint éppen az agyagból. A fát, a csontot faragni, a fémeket olvasztani vagy kovácsolni kell, ha formálni akarjuk. Az agyagot a gyermek gyenge keze is könnyűséggel formálhatja; csészét, bögrét csinálhat belőle, szétválasztja, megint össze-

tapaszthatja kénye-kegye szerint és ha a levegőn megszáritja és utána a tűz mellé állítja, megmerevül, vízzel érintkezve pedig többé szét nem ázik, hanem állja a tüzet és az idő támadó forrját. Igaz, hogy a fával, fémmel összehasonlítva, egy gyenge rendkívüli olcsósága, mesés ellenállósága és könnyű feldolgozhatósága pótolja ezt.

A szép iránti hajlám benne van a legprimitívebb emberben is. — A hajléktalan ausztriai benszülött, a vad afrikai busman egyszerű fegyvereit faragványokkal díszíti, arcait rókiszínekkel kifesti, testét csillogó fémekkel vagy csigákkal ékesíti. Az alföldi csikós karikásának faragott és berakott nyele, vagy a kanász-rajzos, vésett-körte nem-e ugyanazon ősatya műve? Kivált az agyagedényeket minden időben szeretettel a legkülönbözőbb módon díszítették. De a fazékas mesterség is mint kisipar pusztulásban van. A nagy gyári ipar gépekkel felszerelve, a tömegprodukciónál lehetlenné teszi a kisiparos megelhetését és hozzájárul az olcsóbb árak előállításához.

Ha ismerjük az agyagtechnikának társadalmi műveleteit, ha mintegy lépésről lépésre követni tudjuk a művész munkáját, midőn jelentéktelen agyagból ügyes kezének és teremtő fantáziájának remekműveit formálja, rögzíti és díszíti, akkor oly élve

zetben részvélünk, minőt pénzen megvenni nem lehet. De ahhoz idő kell és szorgalom. A kerámiai kincseket rejtő gyűjtemények szorgalmas tanulmányozása, a nagy mesterek, valamint az egyszerű paraszok fáradságos munkájának megbecsülése elenged-

nőknek, aki a kémiai ipar jelzett ágával foglalkozni akar. Hogy minő fontos szerepet játszik a kerámia nemcsak a közelében, hanem az építészetben is mint belső és külső díszítőanyag, azt fejtegetnem valóban nem szükséges.

Nem kevésbé fontos a vegyész-mérnökökre a textilipar. Míg a rostaanyagok fonása és szövése a gépész-mérnök szakmájába vág, addig azoknak a hárterítése, festése és nyomtatása tisztán a vegyész-mérnök munkakörébe tartozik. A gyárakban működő vagy külön műteremmel rendelkező dessinateur feladata a széleslyos divattal változó szövetmintákat és színkombinációkat összeállítani, míg a gyárban alkalmazott kolorista vegyész-mérnök feladata a kívánt színek amennyire csak lehet tartósan és ami mai nap legfontosabb: olcsó módon előállítani. Ő állapítja meg az egyes színek rögzítésére való szereket és eljárásokat, valamint azoknak sorrendjét, hogy az egyik a másikra károsan ne hasson. Ugy a kerámiához, mint a szö-

Anyóka, Anyóka . . . !

Az eték egyre fülledtebbé váltak, a mező felől az érett gabona illata áradt be, a tornyos házikók közé, s a keskeny köves, utak mentén meg a kertekben befonyadtak a virágok.

— Lappangva jártam éjszakánként a buzák között, amerre kóborló nem igen téved és szorongó izgalommal, tikkadtan vártam, míg eljön az időm: végleg elhallgat az országut mellett lévő gózmalom sugása. Figyeltem mindegyik szorongó, szerelmeimtel idegemen, aztan égő szemekkel lopózkodtam tova a hajnalt váró homályosságban.

— Tárva-nyitva voltak az apró villák ablakai, itt-ott nők olvasták vörös-ernyős lámpák mellett a nyitott verandákon s hogy lépéseim alatt megcsörrent a kavics, megrebbeve húzták össze vállaikon a kendőt. Odaértem. Remegő

kezekkel nyitottam a lécajtót, mert megnyikorogott, összeszáradt szivemben a vér. Verejték csöppek ragyogtak végig az arcomon, égett a szájpudalásom, lüktetőt lórtó halántékom és szinte eszméletlenül, erőltetn lépésekkel értem Agnes mellé.

— Most, most . . . Mindennap úgy hittem, hogy vadul és elkeseredetten neki fogok rotnani, sápadt arcára tapasztom a számát és vért csökököt rá koszoruba fonott fekete baját letéptem a fejről s körülfonom vele a nyakam. Bémán ültem melléje.

— Szomorú lemondással várt a keskeny padon, mintha a szemem megbágyadtak volna, olyan meredten nézett és a teste körül volt takarva vastag barna pamutkendőjével.

— Egy pillanatra magamhoz tértem: bárszonyos ujjával simogatta földült arcomat. Aztán még iszonyubbán tört ki belőlem az elkeseredés és dühösen, habzó szájjal beszéltem hozzá.

— Gyáva vagy, igen. Éb bolond. Látom, hogy zsihong piros ajkaid széle a vágtyól, látom, hogy egyedül való, csöktalan éjszakák kiülnek az

arcodra és sóvargástól zihál a kebled. Mégis megtagad az engem. Akinek joga van hozzád, mert a lelkielben megért, s te is megérted őt. Amig leigázott az akaratom ellenére rád aggatott, bilincs: tudod, hogy elkerültelek, de most: egyedül vagy, szabad vagy és élned kell.

— Most, most . . . Bágyadtan hanyatlott le a feje, az ujjait beleavajta a karomba és sirástól fuldokolva lehetett homlokomra az első csökököt. Ujjongó kapkodással kerestem a derekát hogy majd átölelem.

— És abban a pillanatban a házikóból, a nyitott ablakon át clesen és izejstőten hangzott ki egy kis leánykának vékony hangja.

— Anyóka, anyóka . . . !

— Agnes rémült ijedelemmel ugrott föl, a szeméi föllobogtak, összekuszált haját meglibbengette a hűvös szellő, s úgy mondta rekedten:

— Az Anica . . . Menj, menj! Holnap ujra várjak.

— Megyek, mondtam és mintha egészen visszatért volna a higgadtágom, Félíg tréfásan sugtam utána:

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
kőhögés, skrofulozis, influenza

és egyéb betegségek és orvos által ajánlott.

Levegő ártalmatlan tisztítást is kínálnak, kérjen

Sirolin

Sirolin az egyetlen és a leghatékonyabb
és a leghatékonyabb, tisztító, eljött tisztító.

„Roche“

Roche és Co. S.A. Genéve, Svájc.
Genéve, Svájc. — Ára Drágábbul 4.— forint.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

vetfélék beható ismeretéhez archeologiai tanulmányok is szükségesek, de egyszer mind elkerülhetetlen a hazai muzeumok látogatása, hogy a különböző stílusoknak megfelelő izfással megismerkedjünk.

Látjuk, hogy mennyire kiterjedt a vegyész-mérnök munkaköre, ámbar még meg-

kat, amelyekben a vegyész-mérnök sikerrel működhetik. Nem egy tágas, mezőgazdaságilag is igen fontos tere nyílik neki a mezőgazdasági nagyipar terén. Magyarországon több mint 50 nagy ipari szeszgyár mellett még 500 mezőgazdasági gyár van üzemben és azokban minden évben nagyobb számban alkalmaznak vegyész-mérnököket, mint gyárvezetőket vagy felügyelőket. Itt van a sok konzervgyár, sörgyár, keményítőgyár, sőt már a malomiparban sikeresen alkalmaztak vegyész-mérnököket, a gabona értékének és főleg minőségének megállapítására. Sok gazdasági tanintézetekben és kisipari állomásokon műgye-műnkön végzett vegyész-mérnökök működ-

valamint a kereskedelmi miniszteriumban mint iparfelügyelőik találtak működési kört. A mérnök fogja a közlekedést létesíteni, a gépészmérnök nyújtja a szükséges gépeket, az építész a hajlékról gondoskodik és a vegyész-mérnök csinálja az igazi aranyat hazánk bő nyersanyagaiból.

Halottak napján.

... Hűvösebbre fordult az időjárás. A hideg őszi szél szomorúan száguld a fák lombtalan gallyai között; a napsugár bágyadt mosollyal csókolgatja a földet.

Hova lett a mezők üde, zöld pázsítja, az erdők romantikus szépsége; a fák sugós lombkoronái, melyek között a madár kák vidám csipogással repkedtek; hova lett a mezei virágok illatos, színpompás miriádja; vajjon hol csatogja édesdeden álombaringató esteli dalát a kis fülemile?

Mind, mind elpusztultak, itt hagyta bennünket ...

— De remélem, holnap becsukod az ablakokat.

— Én másnap Agnes csakugyan becsukta az ablakokat és vidámabban vart ram. Hőfőér, a sötétségben villanó ponygót öltött magára, lehontotta haját a mosollyal, mikor megfogtam a kezét.

De olyan hideg volt most az érintésem, hogy megborogott tőle. Boldogságot akartam szerőszakolni az arcára, de éreztem, hogy mozdatlan az és fasult. Csókot kérőn akartam ajkához tartani a homlokomat, de nem volt hozzá elég erőm.

— Mi a bajod? kérdezte ijedten. Ok nélkül nem válaszoltam, majdnem felejtettem, hogy mellettem van és főprenkedni kezdtem vajjon meg van-e még az eszem? Az unodorodás érzése keletkezett bennem s lassanként egészen elfogott. Belezajogt az agyamba az a gondolat, hogy ezt az asszonyt gyűlölöm. Irtdxom tőle. Nekem csak az a másik fel. A pamut-kendővel elleplezett, a sóvárgásban elpusztuló.

A természet lassan-lassan felveszi gyász-köntösét, készül a nagy temetési napra, mikor az első hó puha fehér lepellet vonja be a földanya hideg, fekete keblét; mikor a lázasan zakatozó gép: a nyüzsgő forgó emberiség összességének szívverése halkabb, gyengébb erejű lesz s beáll a pillanatnyi nyomasztó csend: az emberiség kavargó áradatának pillanatnyi csendje.

Minden, minden a megsemmisülésről, az elmultról beszél ... Halottak napja van ...

A temetőkapuban állunk ... Néha meg megboradva, hol meg esendes megnyugvással. Egy pillanatig habozunk, vajjon belépünk-e? S e pillanatnyi idő tulontul elég annak a megdönthetetlen igazságnak tüzetes átgondolására, hogy itt e kapun belül nincs ur és paraszt, nincs fény, dicőség, pompa; nincs koldus és elhagyatottan nyomorult; mert itt mindnyájan egyformák: por, hamu, semmi vagyunk!

... Lépjünk be a halottak birodalmába. Igen, ez az ő csendes, senki által fel nem zavart birodalmuk. Hol a test elporlik, a lélek, — a megfoghatatlan, örökké élő lélek

rákon át utat tör magának az ég-bűnbánó színpadán, ahol a földi bűneit s a földi büntetéseit megfizeti a purgatorium tüzén, örökké éljen, — itt, csak itt a temetőben igazi, csak itt örök a megnyuvás, ahová nem hallatszik el az ördög-pokoli zsbivásárjának: a mindennapi élet hangos zürzavarának fűlsiketítő lármdája; ahol a test élettelen: por, hamu, semmi

Hiszen az egész emberiség célja egy: születni, élni és meghalni. Tovább nincs. Itt a temetőkapun belül megszűnt minden. Ez már a nyugvók hazája. A gondot, a tetfentartás osztóni harcát hagyjuk a hátra maradtoknak, hiszen az egymás mellett domboruló néma hatok eltakarnak mindent; itt megszűnt minden ...

Por, hamu, semmi vagyunk! Akaratlanul is ez a mondat kiált elő lelkeinkből, megszáll bennünket a halál hideg, rejtelmes misztikumja; dideregve, fázón vonjuk össze öltönyünket s ellebbenünk a sírok közül.

„Gloria in excelsis Deo!“ — hangzik az ajtatos hűvek buzgó zsolozsmája s a tömjénfüst közepette száll, száll a buzgó ének az eget Úrahoz, bocsánatért a mi bűneinkért, nyugalomért a halottaknak.

Ó, csak nyitva volna az az ablak! Ó, csak ma is kirekesztve rajta csengőn és tisztán:

— Anyóka, anyóka ... !
Ujra eltavoznék és nem jönnék többé vissza.
— Mi a bajod? riasztott fel ismét az asszony és a szamhoz tapasztotta az arcát és sejtymes haját foma nyakam köré
Most, most ... Valakinek segítenie kell rajtam, valaminek történnie kell.
Nem akarom a csunya, a bűnös szerelmet, amely titokban él az éjszakában. Nem, nem kívánom azt a csókot, — amire senki áldása nem hullott s rettegek az olyan öleléstől, mely megszentelvé nincsen. Csak nem tudnám Agnesnek mondani ... Az asszony most még hevesebben szorított magához.
Ez abban a pillanatban zakatozni, lüktetni kezdtek az ercim. Az ajtó félig nyitva volt s a küszöbön, rövid ingecskéjében dideregve állt az Anica ijedten felém pillantott és könyörgőn szált az ajtó felé: Anyóka, anyóka!

Írta: Fehér Árpád.

A sírokon kigyulnak az apró viaszgyertyák fénylő miriádja s messze bevilágítják a ködös, nyirkos éjszakát. A sírok előtt térdelő alakok buzgó imája vegyül a gyertyafüst közé s utat tör magának a magasba.

Térdeljünk le és imádkozunk ... Hiszen talán mindnyájunknak van egy-egy halottunk, akinek hideg

... Az évben egy nap mindig a halottaké ... Ezen a napon felidézük az ő emlékeiket, alakjuk visszatér hozzánk s ez a sírszerű alak elmondja nekünk, hogy az élet itt egy nagy tragédia, tele küzdelemmel, szenvedéssel; ahol tobzódik a mámor, orgiáit üli a bűn; de jön a vég, amely befejezi a tragédiát, mikor a sírgödör int felénk, mert mindnyájan egyek: por, hamu, semmi vagyunk!

UJDONSAGOK

ctum nemzeti közoktatásügyünk uttörői között foglal helyet. A XVI. ik században szulte meg a ... fejlődött, amelyben a hazának sok kiváló férfia nyerte kiképzését. Itt tanultak Kis János, Bersenyi Daniel, Döbröntey Gabor és mas sok jelese a hazának; a ma élők közül Dóczy Lajos is itt tanult P. ton Sandor sopráni katonakódasakor szintén élvezte az intézet melegét. Itt alakította meg lelkes társaival egyetemben Kis János 1790 ben az első ifusági egyesületet, a „Magyar tartsaságot“, amelynek mintájára szervezték a hazai középiskolákban az ifjúsági önképző köröket. A jubilaris ünnepély bizonyára országos érdeklődésre tart számot és sergesen tolnak majd Sopronba az egykori növendékek az alma mater-jüüleimará. A rendező bizottság az ünnepély napját november hó 21-ére állapította meg. Az ünnepi megnyitót Gyurácz Ferenc, a dunantuli ev. egyházkerület püspöke mondja. A meghívottak közt van a vall. és közoktatásügyi miniszter, a tudományos akadémia, az őzsűcs teatvérintézetek. Az intézet volt növendékeinek, amennyiben lakhelyük ismeretes, névre szóló meghívókat küldenek s amennyiben meghívót nem kapnak, ezen az utón is meghívják az érdeklődőket.

— Sajtóper tárgyalás. Hirlapunk szerkesztője által id. Reich Imre. el en indított becsület-sértési sajtóperben szerdan volt a tárgyalás a szombathelyi kir. törvényszék előtt. Szerkesztőket Weder Gyula dr. szombathelyi ügyvéd képviselte. A kir. törvényszék bűnösnek mondotta ki Reich Imrét becsületértés és rágalmarás vártágyében s elítélte 3 napi fogházra átváltozható 60 kor. fő és 1 napi fogházra átváltozható 10 kor. mellékbüntetésre, azonkívül 2 napi fogházra átváltozható 20 korona pénzbüntetésre egyben köteleztetett az ítéletnek lapunkban való közzétételére. Reich az ítélet ellen felebbezett.

— Halálos szerencsétlenség a fegyverrel. Könnyelmű, meggondolatlan emberek által már számtalan esetben történt szerencsétlenség fegyverrel. Egy ilyen tragikus esetről kell ímet híradnunk, melyet egy könnyelmű ember okozott. Az eset a következő. Kovacs József mint faragógazda van alkalmazva Mayer Lajos bérifőnél Kis-közön. A mult vasárnap Babics urad. ispán hurcolkodott s írt segített Kovacs József és Szabó Karoly. — Hurcolkodás közben az ispán töltött fegyverét vette kezébe Kovacs, felemelte és a csövet Szabó felé fordította. Kovacs odaszólt Szabónak, hogy nem fél-e, mire Szabó azt felelte, hogy őrés fegyvertől nem fél. Alig mondta ki e szót, a fegyver elcsúszt s Szabó szíven találta, ki holtan rogyott össze. Kovacs József önként jelenikessett a celli kir. jarásbírósnál, tettét beismerve várja oktalan gondatlanságának büntetését. — Az áldozatot özvegye és 4 gyermeke gyászolja.

Singer Mihály és Fia uri-dívatyaszabók
P A P A

Készítenek a legújabb magyar és angol szövelekből. Tetszőképes árak!

— A molnár szerelme. Magasy Kilmán senyeházi molnár már huzamosabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott a közszépbeli szulesznővel, kinek férje Amerikában, a dollárok hazájában izzad, hogy fithonhagyott 8 gyermekének a kegyeret megkeresse. A molnár nap-nap után éjjeli vendége volt a szulesznőnek, mígme a mult heten azután gyulacsak csufal bant el molnármas utamomal a fiatal „irigy” legényeége. Ez alkalommal is az a „bárványánál” idóztott a molnár s hajnali 8 órakor ért véget a boldog pasztoróra. A molnár mit sem gyanitva indult hazafelé, de ekkorra már a falu legényeége egész bandává verődött össze s hűségese kitartottak, hogy a szerelmes molnárt és a szulesznőt leleplezzék. A szegény szerelmes molnárral azután ugyancsak elbántak az irigy legények. A molnárt — saját állítása szerint — felmeztelenre vetkőztették, kezzeit hattraktózták, szemét egy kendővel letakarták s úgy kísérték végig utcahosszat, közben pedig alaposan el is verték, még pedig úgy, hogy orvosi látlelet szerint 14 napig nyomja az agyat. A legényiség raadasul elkövette még azt a kegyetlenséget is a szegény szerelmes molnárral, hogy fel cipőjét lezuhatták s a legfalgalmasabb utón egy pónára tütték fel, hirdetni a molnár gyalázatát. A legények-ellen a molnár feljelentést a büntető bíróságnál.

— Országos vásárunk csütörtökön minden tekintetben kiéltető volt. Jelentékeny forgalommal, amelyhez természetesen nagyban hozzájárult a mostani kitünő időjárás is.

— A „gócséji vasat” jökevő utasai. A közönség is, valamint a vonatások is, a Cselemlőnk-Csaktornya közötti vasutat köznyelven csak „gócséji” vonatnak nevezik. A kis vicimais „gócséji” ilyenkor öszel, bortermés után, szállítja legkedélyesebb utasokat a celli pályaudvarra. Az esti fél 9 órakor érkező vonaton jönek rendszeren a kedélyes utasok, akik a Balaton melléken vasaroknak borokat s egy-két üveg murcit rendszeren magukkal hoznak az utra szomszágukat oltani. Kedden este vagy 40 férfi utasa volt a „gócséji”-nek, kik közül fele amolyan be-murcizott kedélyes utas volt, akik nagy hangon tárgyalták a pályaudvaron az ut faradalmait s dicsérték az idei jó murcit.

— Cseke ur távozik. A szállongó hírek tsserint, Cseke urat, a kinlódó „ujjsz” jeles név telen szerkesztőjét, a Mav. irodalmi téren szerzett érdemei elismeréséül, Cselemlől rövidesen elfogja helyezni, olyan helyre, ahol nagy tudását jobban tudja érvényesíteni.

— Furfangos lengyel zsidó. A lengyel zsidók tudvalevőleg száronyen furfangos emberek. Nincaen az a régi nált nuncutéria, amivel ki micsene kenve s ha valakit egyszor a kormuk közé csipnek, hat ember legyen a talpan, ha a dozaat nélkül megszabadul tőlük. A napokban Cellben az utcan egy lengyel zsidó csipte el Spitzer jöszét marhakereskedő s miután kitudakta tőle, hogy csakugyan ő a Spitzer akit keres, hüzelgő nyajas szavakkal kezdte dicsérni Spitzer-t, mint aki igen jó lelku s hitbu zsidó stb. stb. Mikor már vagy egy jó 10 percig agyas dicsérte Spitzer uram jólelkuséget, hirtelen a belső zsebebe nyúlt a lengyel zsidó s kihúzta belőle a legényeége (?) bizonyítványát s alámizantát kért tőle. Spitzer azonban sarikon fordult, meg löszönte a lengyel zsidónak reá mondott nagy dicséretét s távozott anélkül, hogy alámizantát adott volna neki, a lengyel zsidó hamiskás szembunyiritással nézte Spitzer távozását, min ha mondta volna Hiaba távozol, eicáplek még azért! Ks a furfangos lengyel ugys tett, elment Spitzer lakására s nem távozott onnét addig, míg Spitzer ő előtte is nem igazolta jólelkuséget 2 korona öszseg erejéig. Tanulság: Lengyel zsidó elől kitérni nem lehet, mert aranyként követ — sokkal jobb ha nyomban megnyitod neki erszényedet.

— Vasúti karambol. Szerdán virvadóra hajnali 3—4 óra között Boba állomáson, egy Cselemlőlkről indult tehervonat, hibás váltogatás következtében nekiment az állomáson vesztegő kocsiának. A mozdony erősen megsérült, két kocsi összetörtött, s lefúlés közben a kocsiok nekiesetek a váltódör lakházának s azt erősen megrongálták. Az őrház annyira megrongálódott, hogy lekelt bontani. A vasúti karambolnak hír szerint az volt az oka, hogy Boba állomáson előzőleg...

— Szomorú számok. Közgdák szerint emelkedik népünk fogyasztó ereje. Ez bizonyosan örövendetes jelenség. Annál szomorubb azonban, hogy a megnövekedett fogyasztó erő az osztrák iparosok zsrébebe vándorol az osztrák cikkek fokozottabb vásárlása révén. Ezt a végtelenül fajdalmas tapasztalatot megdöbbenően mutatja ki a statisztika. E szerint az év első nyolc hónapjában behozatalunk értéke az előző év megieelői időszakához képest 161 millió koronával emelkedett, vagyis 9507 millió koronát tesz ki. Ebből 7381 millió korona esik Ausztriából való behozatalunkra. Az 1907. év első nyolc hónapjában aruértelegünk Ausztriával szemben 63 6 millió korona behozatall többletet tüntet fel. Behozatalunkban legnagyobb érték-összeggel a textilipar kész gyártmányai szerepelnek. Ez árúknak behozatall értéke az év első nyolc hónapjában 2691 millió koronát tett s ez öszszegben Ausztria nem kevesebb mint 260 millió koronával részesedik. Pamu-szövetekből behozatalunk egy magában 1143 millió koronát tett, gyapjúszövetekből pedig 727 millió koronát. A nátriumból behozatall értéke 50 millió koronát ért el, öszszegben 13 millió koronával a ferfi ruhák, 128 millió koronával a fehérnemű, 9 millió koronával a kalapok es 63 millió koronával a női ruhák szerepelnek. — Ezzel a lejutó számokkal szemben csak egy köteleességünk lehet: lejtsszeni és a fogyasztási kötelesség. Tataráig kitérni nagyiparunkat s minden erőnkkel teletkorolni azt a kis es közgygyart...

— Ha ezt szem előtt tartjuk, elérkezik az az idő, mikor a statisztikai hivatal szaraz konstataló gépe is kenytelen lesz e ismerni a m. gyar iparparioló mozgalom számszerű sikerét.

— Az új szövetkezeti törvénytervezet. Az igazságügyi miniszter a napokban áudította azt az érdekelteknek az új szövetkezeti törvényjavaslatainak az előadói tervezetét, amelyet az igazságügyi minisztérium megbizásabol Nagy Ferenc az ő, ugyanezen kérdést tárgyaló 1904-ik évi tervezetére adott vélemények es bi alatok alapján készített. Egyúttal közli a miniszter a szakkörökkel azt is, hogy a tervezett alapfelvetéivel még az ősz folyamán — szaktanácskozást öhajjt tartani, amelyre a kiküldötteknek megnevezését kéri. Az új tervezetnek a kereskedelem szempontjaból fontos rendkésze, hogy a fogyasztási szövetkezetek nem tagoknak csak akkor adhatnak el, ha a szövetkezet telephelyén mas nyílt ültet nincsen, vagy ha az iparhatóság a viszonyok fizyeimbé vételével a nemtagoknak a ó árusít st e g. delyezi. Az Országos magyar kereskedelmi egység es az elődói tervezetnek megvitatasát az ebb- n a kérdésben igen jelentékeny vidéki érdekeltség megfelfő bevonásával tartando folytatagos értekezetenek már legközelebb megkezdik es ezeknek a tárgya áásoknak eredménye alapján természetű majd elő véleményét a miniszteri szaktanácskozásokon. Az O. M. K. E. ezen saját kezbeleb. tartja de értekezetein a tervezetnek árukereskedelmi, pénzügyi es jogi vonatkozásait egy-egy erre felkért külön szak- előadó fogja megvitatani.

— Az adókövető es felszólamlási bizottságoknak az 1908—10 évekre küszöbön álló öszszeállítás alkalmából az OMKE. ismét felvette ama tevékenységét, amelyet es irányban már alakulási esztendőjében megindított es amely akkor kellő eredményre is vezetett. Az egycsülés most országszerte eszközök adatgyűjtés útján megállapította, hogy hol észlelhető a kereskedők es — zottságokban való arányos képviselote tekintetében az előbbi állapot- laltatn szemben haladás es mely helyeken maradtak a fennálló sérelmek ez irányban orvosatlanul. Ez alapon az egycsülés legközelebb előterjesztéssel fordul egyfelől a pénzügyminiszterhez, másfelől a törvényhatóságokhoz a célból, hogy az adókövető es felszólamlási bizottságok öszzeállításánál országszerte érvényesüljön a kereskedelemnek es iparuk azon a kö-érdekkel parhuzamos jogos érdeke, hogy a bizottságokban olyan arányú képviselotelet nyerjen, amelyre egyrészt száma, köztelherviselésének mérve alapon es másrészt azért is igényt tarthat, mert a tényleget viszonyok megitélésére ezekben a bizottságokban a kereskedők es iparosok tekinthető a legalkalmasabbnak.

Szerkesztői üzenetek.

R. H. Hogy a kinlódó „ujjsz” heteken át gazdaság dolga. Ahhoz nekünk semmi közünk. Régi igazság: ki a mince nem mestere, bolondja az annak.

Szere jár már. Igaza van. De a versét még sem közölhetjük, mert ha ezt tennénk, menten megváltozna az időjárás s kegyetlen hideg váltaná fel a mostani derűs ősz.

K ö r j e l e n g y e n

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált négykötetű, 3000-nél több rajzzal mindenemű nikkell, sőt az aranyárak, valamint mindennemű szálló arany es ezüstárak, aranyárak, ezüst- es bronzárak stb.-rol eredeti...

Nikkel remonator óra	K. 3.—
System Roskopf óra	K. 4.—
Svájci eredeti system Roskopf p. óra	K. 6.—
Bej. Sas-Roskopf nikkell óra	K. 7.—
Ékszer rem. óra Glória művel	K. 8-40
Ékszer rem. óra dupla fedéllel	K. 12-50
Ehrhardt óra K. 290	Konyhádra K. 3.—
Schwarzwald óra 280	Kakukóra K. 8-60
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás.	—
Nincsen kockázat! Bevesztés megengedve, vagy a pénz vissza!	—

Konrad János
es. és kir. udvari szállító
Száll. (Udvarhelyszék)

SZEFERT JOZSEF POZSONY

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252

Ajánlja dus raktrát:

Henri Pieper eredeti	J. P. Sauer u. Sohn
Diana fegyverekből ugyszintén célszerű	Krupp, Frigyes-féle költséges csőleörv
Hemmerle-féle fegyverekből	fegyverekből

Legujabb!! Browning-féle önműködő ismétlődő seretes vadászfégyver 12 öbn. ered. gyári aron azaz 210 kor-ért nálam kapható
Cs. es kir. állami áruda által osztrák-magyar flintéklüli L számu vadászati es tárcsa-lőporral töltött töltények, továbbá szállítok minden fajta kész vadászöltényeket mindenkor pontosan es frissen állva minden kál- bérthöz a legolcsóbb áron.

Vadászati, utazási es sportalkalosság! Saját lövölde!
A pozsonyi Il-ik mezőgazdasági országos kiállítás alkalmával vadászfégyverem és vadászszközök az egyedüli aranyérmert nyertek.

